

ks. Michał Drożdż

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

POTRZEBA DIALOGU W RELACJACH MIĘDZYLUDZKICH – OD REDAKCJI

Podstawową wartością, zasadą i fundamentem życia społecznego jest dialog. Nie jest on nieosiągalnym ideałem, ale realną powinnością wszystkich ludzi tworzących jakąkolwiek wspólnotę. O naturze i potrzebie dialogu w wymiarze społecznym pisano nie tylko traktaty i eseje filozoficzne, ale także prace analityczno-badawcze i monografie naukowe. Dialog był i jest zarówno przedmiotem dyskursu społecznego, jak i celem indywidualnych przemyśleń człowieka. Ważność dialogu jako narzędzia porozumiewania się ludzi i budowania więzi społecznych jest w dorobku nauk społeczno-humanistycznych niekwestionowana. O potrzebie dialogu we wszystkich wymiarach życia ludzkiego pisał wielokrotnie Jan Paweł II, którego dziedzictwo jest nie tylko źródłem pogłębionej refleksji nad fundamentami współczesnego życia społecznego, ale jest zobowiązaniem do budowania i kształtowania sprawiedliwych i odpowiedzialnych ludzkich wspólnot. Podstawowym warunkiem budowania wspólnoty jest dialog. Dlatego przewodnim tematem dwunastego numeru naszego pisma „Studia Socialia Cracoviensia”, który Państwu z radością prezentujemy, jest zagadnienie i problematyka dialogu.

Jan Paweł II w swoim nauczaniu nie ustawał w wołaniu do zespolenia wysiłków nad budowę fundamentów solidarności międzyludzkiej i cywilizacji miłości. Warunkiem skuteczności tych wysiłków pozostaje dialog prowadzony w duchu wolności, miłości i odpowiedzialności. Dialog nie ma jednak prowadzić do zastępowania pluralizmu narzuconą sztucznie jednością. Artykuły zawarte w tym numerze ukazują kilka ważnych odśłon dialogu służącego budowaniu jedności ludzkich wspólnoty, opartej na szacunku dla wartości i godności człowieka w rodzinie i społeczeństwie medialnym, na dialogu społecznym i kulturowym dla dobra każdego człowieka i całej społeczności. W międzyosobowym dialogu człowiek doświadcza bowiem zarówno własnych ograniczeń, jak i możliwości ich przekroczenia. Wnikając w racje innych uczestników dialogu, odkrywa, że nie posiada prawdy w sposób doskonały i całkowity, ale może ku niej z ufnością podążać, wspólnie z innymi ludźmi. Wzajemne poprawianie błędów oraz braterska wymiana darów sprzyjają zarówno indywidualnemu wzrostowi dojrzałości, jak i formowaniu trwałej wspólnoty osób.

Autorzy zawartych w tym numerze artykułów starają się pokazać, że dialogu nie można sprowadzać jedynie do poziomu metody, ponieważ wyraża się on w sposób pełny dopiero w postawie dialogu otwartej na współuczestników dzięki gotowości wprowadzenia poprawek do własnych racji. Postawa dialogiczna odpowiada naturze osoby i jej godności, stanowiąc konieczny warunek samospełnienia człowieka. Dialog angażuje cały ludzki podmiot, zaś dialog między wspólnotami w szczególny sposób angażuje podmiotowość każdej z nich. Jest on nie tylko wymianą myśli, lecz również wymianą darów. Prawdziwy dialog godny tego miana zakłada pełne poszanowanie przekonań, postawę otwarcia na prawdę, gotowość i chęć zrozumienia partnera dialogu, tak jak on sam siebie rozumie. W klimacie dialogu konieczne są wzajemne zaufanie, a także pokora, łagodność, ale i roztropność, jasność w formułowaniu sądów, a nade wszystko miłość.

Tak rozumiany dialog jest przede wszystkim stylem komunikowania się i działania, postawą i duchem, który przenika ludzkie relacje. Zakłada uwagę, szacunek i przychyłność wobec drugiego człowieka, a także uznanie jego osobowej tożsamości, jego sposobów wyrażania siebie, jego wartości. Taki właśnie dialog powinien być normą i stylem komunikowania się ludzi i budowania wszelakich relacji społecznych. Na takim fundamencie każdy rodzaj dialogu służyć będzie zarówno indywidualnemu dobru i rozwojowi każdego członka społeczności, jak i dobru wspólnemu zintegrowanych na fundamencie wartości ludzi. Urzeczywistnianie takiej wizji dialogu integrującego wspólnotę domaga się poszanowania wartości, godności i wolności człowieka w duchu odpowiedzialności. Mamy nadzieję, że urzeczywistnianiu takiej wizji dialogu służyć będą zawarte w tym – dwunastym już – numerze „*Studia Socialia Cracoviensia*” artykuły.

redaktor naczelny
ks. Michał Drożdż